

Meer houtwallen, heggen en singels in het Nederlandse cultuurlandschap

Gerrit-Jan van Herwaarden

Landschappen NL

Beheerdersdag, 25 september 2020

Aanvalsplan landschapselementen

Bijdrage klimaatakkoord

reductie CO2 uitstoot met 49% in 2030

Onderdeel Nationale Bossenstrategie

uitbreiding bosareaal van 10%

Deltaplan Biodiversiteitsherstel

in 2030 herbergt de groene ruimte een rijke biodiversiteit

Werkgroep aanvalsplan

Partners Deltaplan Biodiversiteitsherstel

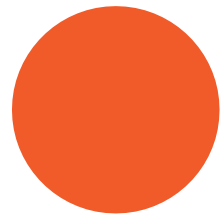
Milieufederaties, LandschappenNL, VNC,
BoerenNatuur, (Z)LTO

Overheden

Ministerie LNV

Interprovinciaal Overleg (IPO)

Oplevering Raamwerk in 2020

Ambitie

Versterking landschappelijke identiteit

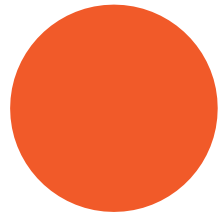
Concreet:

**10% groenblauwe dooradering van het gehele
Nederlandse Cultuurlandschap**

Europese Commissie, 2020

Biodiversiteitsstrategie voor 2030.

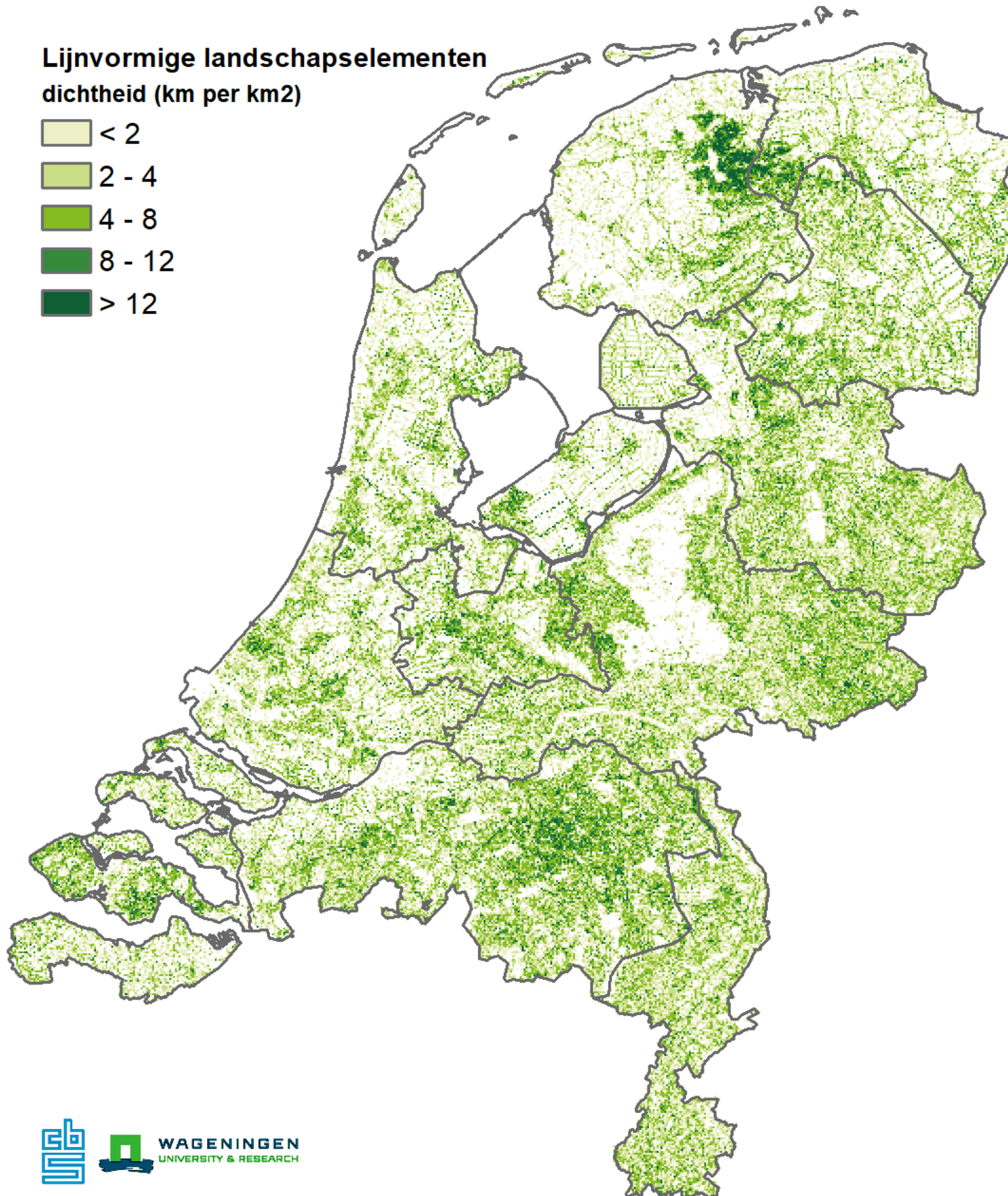
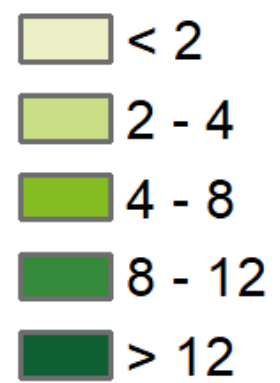
De natuur terug in ons leven brengen.

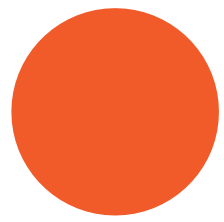

Meervoudige belangen landschapselementen

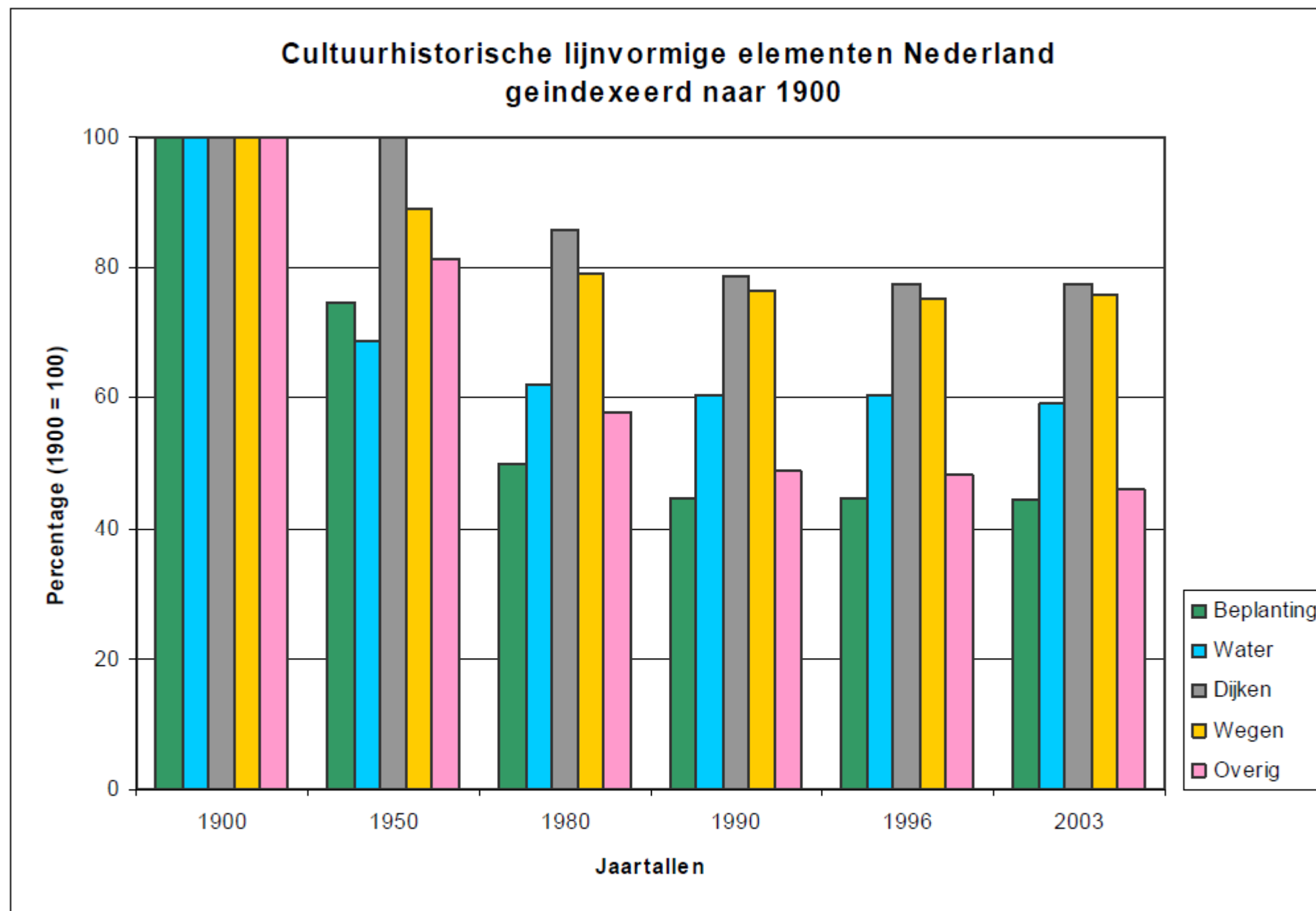
- **Landschappelijk**
- Biodiversiteit
- Klimaat
- Gezondheid
- Verduurzaming landbouw
- Vestigingsklimaat en waarde onroerend goed
- Recreatie en beleving

**Lijnvormige landschapselementen
dichtheid (km per km²)**

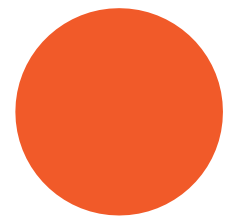

Gestage afname landschapselementen

Figuur 3: Geïndexeerde veranderingen ten opzichte van 1900 voor de categorieën beplanting, water, dijken, wegen en overige perceelsgrenzen in Nederland

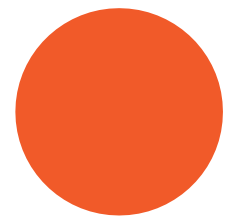
Huidige situatie landschapselementen

Sinds 1900 afgenomen met 60%

Nog altijd afname, maar langzamer

**Houtige elementen beslaan 3,5% cultuurlandschap
(117.000 ha)**

Grote verschillen tussen landschapstypen

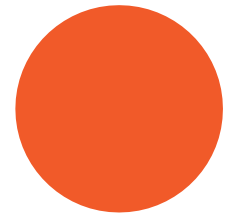
Status landschapselementen

Kapverordeningen

Meld- en herplantplicht (vml. Boswet)

Subsidievoorwaarden SNL/ANLb

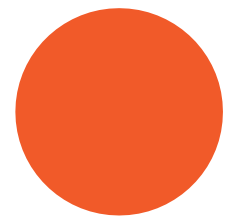
Kleine elementen (< 10 are) vogelvrij

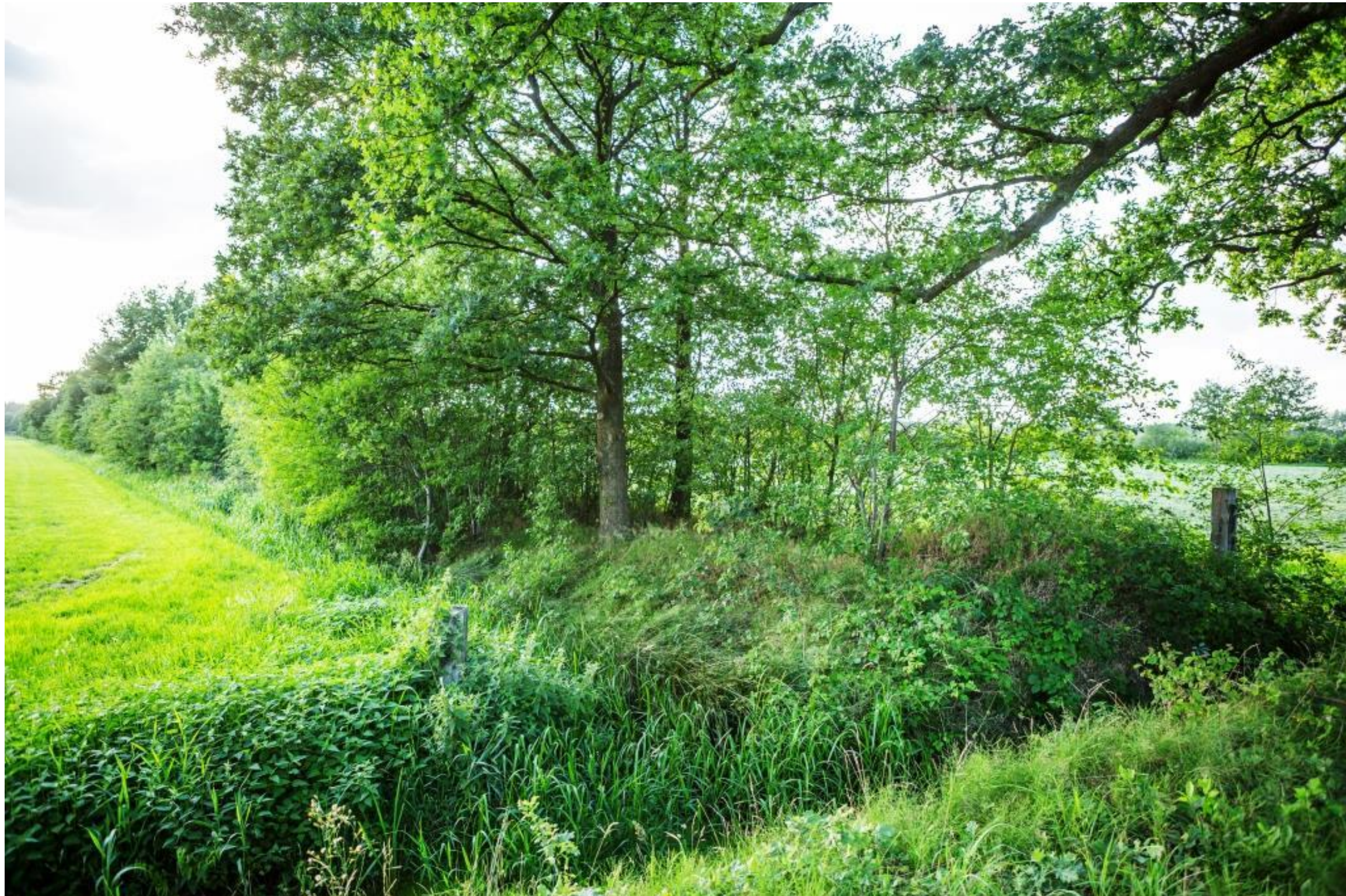
Typen elementen

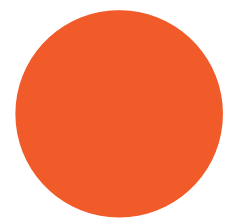
- **Opgaande houtige elementen**
- Kruidenrijke randen
- Blauwe elementen (poelen, oevers)

- Puntelementen
- **Lijnvormige elementen**
- Vlakelementen (tot enkele ha)

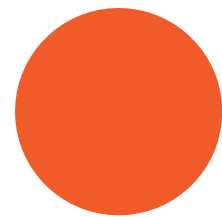
Versterking landschappelijke identiteit

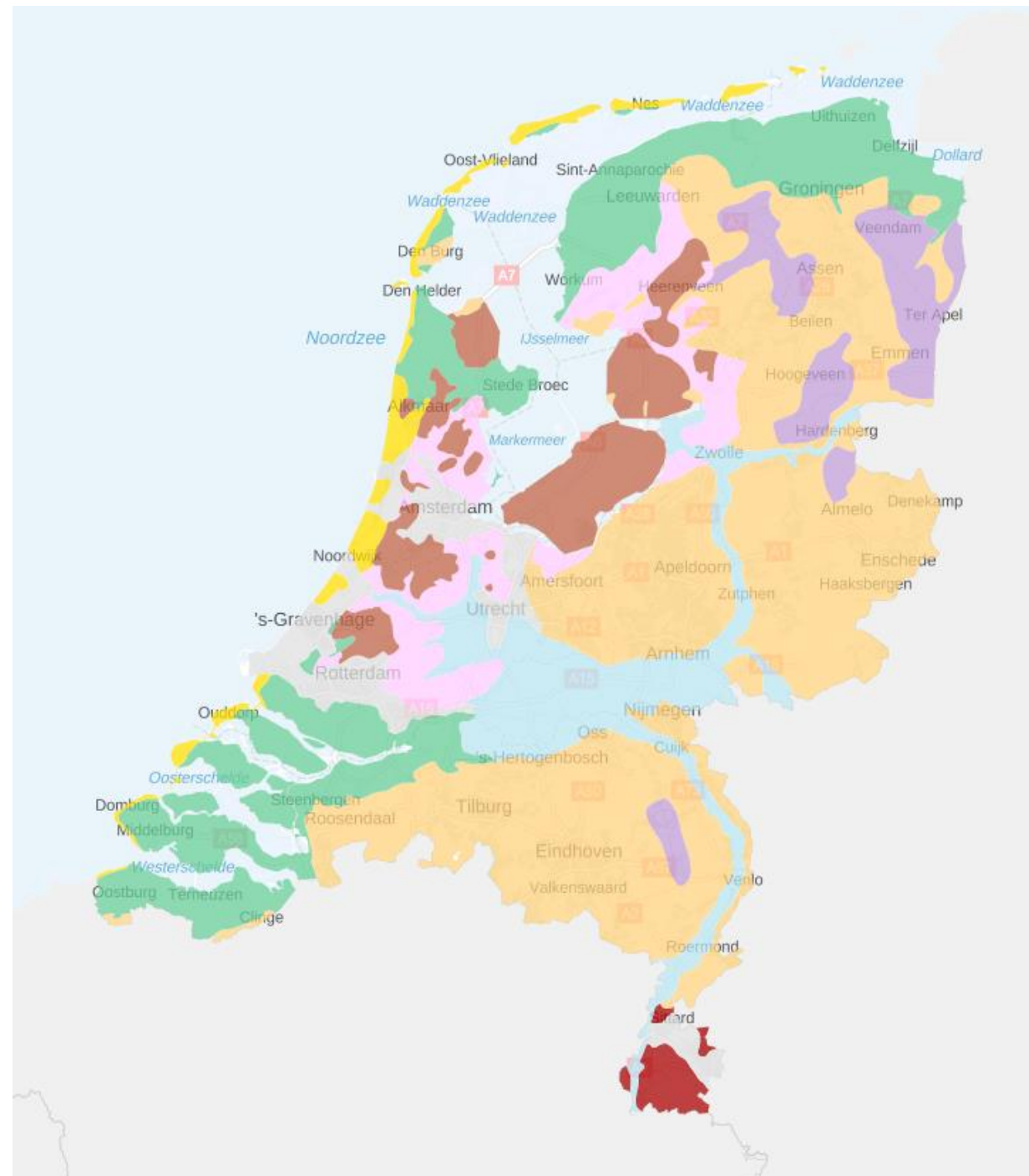

Versterking landschappelijke identiteit

Landschapstypen

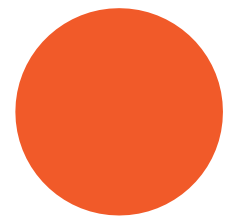
— CultGIS - Landschappen

- Kustzone
- Zeekleigebied
- Rivierengebied
- Droogmakerijen
- Zandgebied
- Heuvelland
- Veenkoloniën
- Laagveengebied
- Verstedelijkt gebied

Cultuurhistorische GIS

9 landschapstypen

19 deellandschappen

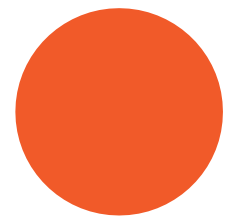

Versterking landschappelijke identiteit

**Afstemmen kenmerken betreffende landschapstype
(karakteristieke openheid/dichtheid)**

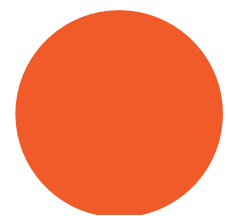
Regionaal maatwerk:

- Soortenbestand plantmateriaal**
- Keuze type elementen**
- Ruimtelijke verdeling (patronen en structuren)**

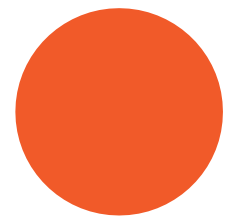
Versterking landschappelijke identiteit

Versterking landschappelijke identiteit

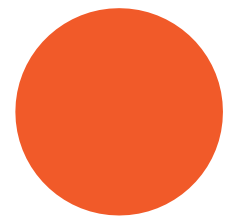

Vergoedingen en kosten

- Plantmateriaal
- Grondwaarde
- Rasters
- Overig (bv. graafkosten)

koppeling met beheervergoeding

Totaal afhankelijk verhouding opgaande
beplanting en overig

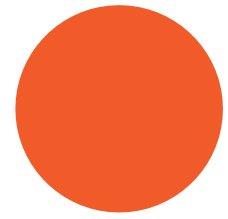

Agroforestry

Biedt kansen om ambitie waar te maken

- Bevorderen agrobiodiversiteit
- Dragen bij aan natuurinclusief ondernemen
- Boomkeuze en ontwerp passen binnen ecosysteembenadering

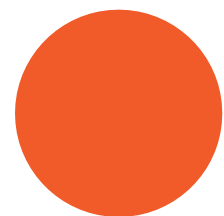
Doorwerking ambitie 10% dooradering

Perceelsniveau

Eigenaar

Gemeentelijk niveau

Regio/provincie

Aansluiten bij landbouwbeleid en omgevingsbeleid

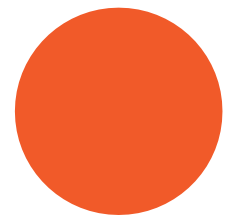

VERBINDEND
LANDSCHAP

NOVEMBER 2016

Rli
Raad
voor de leefomgeving
en infrastructuur

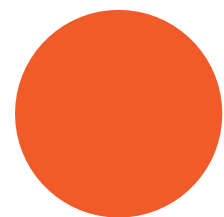

Financiering is bepalend voor succes

Fonds voor landschapselementen

(Aanleg, beheer en onderhoud)

- Landbouwgelden,
- Natuurherstel i.k.v. stikstofaanpak
- Klimaatgelden
- Volksgezondheid
- Omgevingskwaliteit

Aandachtspunten

- **Draagvlak bij grondeigenaren**
 - Financiering en ondersteuning
- **Sturingsmogelijkheden**
 - Juridische beperking subsidievoorwaarden
- **Eigenaarschap en verantwoordelijkheid**
 - Ongelijke snelheden instrumenten en regio's

Bedankt voor uw aandacht!

Landschappen NL